

Троє в поетичному човні

Юрко Дар

ІРОНІЧНА ДРАМА на одну дію

ДІЙОВІ ОСОБИ:

ЛИЦЕДІЙ — актор і поет, моложавий, симпатичний, такий тип зазвичай подобається жінкам за 50.

СЕНСЕЙ — поет, спортивної статури, вже не першої свіжості, володар чорного поясу, отриманого на районних міжнародних змаганнях.

САТИР — поет-сатирик, його важко розгледіти: ось він наче перед очима, а за мить — уже в іншому куті кімнати.

САТИР. Так, шановні колеги! Установчі збори з приводу створення нашого літературного блоку можна вважати відкритими.

ЛИЦЕДІЙ. Можна!

САТИР. А ваша думка, Сенсею?

СЕНСЕЙ. Та, звичайно ж, можна!

САТИР. Для ведення наших зборів треба обрати голову і того, хто вестиме протокол...

СЕНСЕЙ. Ось ти і головуй, і складай протокол!

САТИР. Головувати я, звісна річ, можу, а от протоколювати мені складно — я сьогодні без окулярів...

ЛИЦЕДІЙ. (тихо) Наче він в окулярах щось може...

САТИР. Та не треба так, я все чую! Ось, Лицедію, ти у нас молодий, грамотний, тож бери папір, ручку, і вперед!

ЛИЦЕДІЙ. Гарзд, беру! (тихо) Дістали вже...

САТИР. Отже, на порядку денному зборів — два питання: обрання голови нашого блоку і визначення генерального напрямку його діяльності. Оскільки я вже головую, пропоную залишити мене на цій посаді...

СЕНСЕЙ. Ого, розігнався як! А чому тоді не я? У мене вже погад п'ять тисяч віршів написано! Я щойно отримав посвідчення кандидата у члени Книги Гіннеса...

ЛИЦЕДІЙ. Та при чому тут кількість? Ви ж чудово розумієте, що поезія — це насамперед якість! Один мій сонет переважить тисячі ваших віршів і сатир!

І взагалі, голова — це обличчя будь-якого літературного об'єднання. Отже, головою маю бути саме я!

САТИР. Зрозуміло, шановні мої, що ми ніколи не дійдемо згоди з цього питання. А тому

пропоную обрати таку форму нашого правління, як директорат, тобто три рівноправних директори...

ЛИЦЕДІЙ. (тихо) Цирк на дроті...

САТИР. Я не бачу без окулярів, але все чую... Так, голосуємо... (Сенсей і Лицедій підносять руки). Дякую, одноголосно!

Тепер переходимо до другого питання — визначення генерального напрямку творчої діяльності нашого блоку. Які є пропозиції?

ЛИЦЕДІЙ. Звичайно ж, сонетаризм. Адже наш так званий блок знають, лише завдячуючи моїм сонетам!

САТИР. Хвилинку, юначе! Ти скільки днів складаєш свої сонети? А я майже тридцять років життя поклав на сатиру. Тож наш напрям повинен мати таку вивіску: сатиризм!

СЕНСЕЙ. Та не смішіть, куме! Хто ж читає твої сатири, крім мене? Де ж та справедливість? Я самотужки створив цілий масив — банальна поезія, а вони впихують якісь сонети-куплети!

САТИР. Гаразд, будемо голосувати...

ЛИЦЕДІЙ. (підводиться на ноги) Я у цьому цирку участі більше не братиму! (виходить геть).

СЕНСЕЙ. Бачте, які ми гонорові...

САТИР. Але тепер нас лише двоє... І це вже не блок!

СЕНСЕЙ. Та не хвилюйся ти так, когось знайдемо третього. Завжди знаходили!

САТИР. До речі, вчора подала заяву на вступ до нашого блоку якась Калина Майна...

СЕНСЕЙ. Це та, що була Малина Файна?

САТИР. Мабуть.

СЕНСЕЙ. А як вона пише?

САТИР. Та яка нам різниця! Щось пише...

СЕНСЕЙ. Значить, тепер вона буде третьою?

САТИР. Все буде добре! Пісню таку знаєш? Лицедій трохи охолоне і повернеться. Він молодий ще, запальний, натура творча... Але охолоне, обіцяю!

СЕНСЕЙ. А ця поетка — Файна чи Крайня?

САТИР. Наразі вона вже Хвилина Рання, і вже в іншому блоці. Але і вона буде з нами. Такі, як Лицедій чи Хвилина, завжди повертаються. До своїх!

(деякий час сидять мовчки)

СЕНСЕЙ. Сатире, а у тебе бувають такі хвилини, коли ти над чимось задумуєшся?

САТИР. Ти що, Сенсею, знову всю ніч писав?

СЕНСЕЙ. Так, смійся скільки хочеш — всю ніч писав! А під ранок приліг... Лежу, спати не можу, думи насуваються з усіх боків. Навіщо, гадаю, я все це пишу? Вже закінчив вірш під номером 5327... Ось напишу ще тисячу, ще тисячу... А кому все це потрібно?!

САТИР. А тобі яка різниця? Ти собі пиши, а розбиратися навіщо все це будуть вже критики, редактори, літературознавці...

СЕНСЕЙ. Гадаєш, від мене щось залишиться — хоч один рядок?

САТИР. Вибач, але я ніколи не думав ні про тебе, про Лицедія, ні про когось іншого. Мені вистачає самого себе! У мене все просто: написав будь-що будь-де будь-як, десь розмістив і заснув міцним дитячим сном.

СЕНСЕЙ. Тобі, звичайно, легше. У тебе жанр веселий. Написав: коняка-розкаряка хвіст задрала і перднула — і всім смішно... А от я останнім часом спати взагалі не можу. Як у потязі, одноманітний ритм: тудИ-мудИ, тудИ-мудИ, тудИ-мудИ... У вухах водночас пульсують одноманітні рими: шмарклі-міраклі, до неба-потреба і знов: шмарклі-міраклі, потреба-до неба... Вранці повзеш на роботу висмоктаний геть увесь, із синцями під очима. Назустріч ідуть люди як люди — усміхнені, свіжі, сповнені сил і бажань...

САТИР. Друже мій, а ти зроби творчу паузу...

СЕНСЕЙ. (хусткою витирає сльози) Та не можу я! Це — як наркотик... Хотів навіть жанр змінити. На днях підходжу до Лицедія, щоб допоміг написати хоч один сонет, бо, кажу, просто вже задрали всі ці кляті птахи, що б'ють піснями в груди!

САТИР. А що — Лицедій?

СЕНСЕЙ. А що — Лицедій... Каже, їх, сонетярів, усього-на-всього трое: Шекспір, ще один поважний майже-Шекспір і сам він, Лицедій. А ти, каже, будеш лише четвертим, якщо взагалі будеш. А так ти — основоположник банальної поезії...

САТИР. Гаразд, давай допоможу тобі з гумором. Ти, до речі, вже перший потужний крок уже зробив у цьому напрямку...

СЕНСЕЙ. Ти маєш на увазі мого експерДа?

САТИР. Агов!

СЕНСЕЙ. Так я це з твого коняки-розкаряки списав...

(стрімко входить Лицедій)

ЛИЦЕДІЙ. Вітаю вас, друзі мої!

СЕНСЕЙ. А ми чекали на тебе!

САТИР (водночас). А ми НЕ чекали на тебе!

Німа сцена.

(Завіса)